

Участие на Европейския съюз в международните споразумения за суровините

Катерина Йочева

***EU Participation in International Commodities Agreements:** The paper aims to examine the legal regulation which serves as the basis for EU participation as party to International Commodities Agreements. Such participation falls in the scope of EU common commercial policy and aims to comply inter alia with UN Millennium Development Goals. In this regard some relevant European Parliament resolutions on commodities adopted in 2008 and 2011 are also under consideration.*

Key words: European Union, Common Commercial Policy, Trade in Commodities, UN Millennium Development Goals, Exclusive/Mixed Competence

ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на настоящото изследване е да се направи опит за характеристика на правната рамка за участието на Европейския съюз (ЕС) като значима регионална организация за икономическа интеграция в действащите основни международни споразумения и организации за суровините. Такива през втората половина на XX век са създадени за рационализиране на международната търговия с някои основни суровини от международен интерес.

Понастоящем регламентацията на подобно участие се извлича както от самите споразумения за суровините, така и от първичното право на ЕС, чиято съвременна редакция е следствие от влезлия в сила на 1. 12. 2009 г. Договор от Лисабон.

1. ПРАВНА ОСНОВА ЗА УЧАСТИЕ НА ЕС В МЕЖДУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТЪРГОВИЯТА СЪС СУРОВИНИ

Участието на ЕС в международните споразумения за суровините и в администриращите ги международни организации е възможно поради съвкупността от това, че, **от една страна**, самите споразумения предоставят такава възможност, и **от друга** – поради това, че учредителните договори на ЕС го допускат. По-долу се разглеждат разпоредбите относно тези две правни възможности.

Първо, по принцип съвременните международни споразумения за суровините са от категорията договори „открити за присъединяване“. За тази цел всяко от тях съдържа разпоредби относно условията за присъединяване към тях.

Всички такива споразумения са открити за присъединяване преди всичко на „правителства“ на държави, които са участвали в международната конференция, на която тези споразумения са били договорени. При анализ на релевантните разпоредби от всички действащи по-нови международни споразумения за суровините прави впечатление, че единствено в Международно споразумение за маслиновото масло и трапезните маслини, 2005 година изрично се посочва, че споразумението е открито „за присъединяване от Европейската общност“²¹².

Независимо от това изключение, от други относими разпоредби на всички разглеждани сходни споразумения за суровините обаче става ясно, че те по принцип са открити за присъединяване и от „Европейския съюз и всяка междууправителствена организация, която има сходни отговорности за водене на преговори, сключване и прилагане на международни споразумения, в частност споразумения за суровини“²¹³. Аналогичен на цитирания текст се открива и в останалите действащи международни споразумения за суровините, споменаващи съобразно годината на сключването си някой от субектите, чиито правопреемник понастоящем се явява ЕС, като Европейската икономическа общност или Европейската общност.

²¹² Сrv. текста на член 39, параграф 2 от Споразумението от 2005 г.

²¹³ Вж. член 4, параграф 5 от Международно споразумение за какаото от 2010 г.

Второ, договорите в основата на Европейския съюз предвиждат възможността ЕС (преди това ЕИО и ЕО) да сключва споразумения с други международни организации в контекста на общата търговска политика на Съюза, която е една от първоначалните политики на икономическа интеграция, предвидени още със създаването на първите интеграционни общности.

Подобна възможност най-рано предвижда член 113 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност от 1957 г. (ДЕИО), съгласно, който когато трябва да се сключат споразумения с трети страни, Комисията отправя препоръки до Съвета, който дава разрешение на Комисията да започне необходимите преговори. Комисията провежда такива преговори при консултиране на специален комитет, назначен от Съвета да подпомага Комисията в тази ѝ задача в рамките на директивите, които Съветът може да адресира до нея. При упражняването на предоставените му съгласно този член правомощия Съветът действа с квалифицирано мнозинство.

В Договора за създаване на Европейската общност (ДЕО) също се допуска възможността Общността да сключва споразумения с международни организации. Това в контекста на общата търговска политика е възможно в съответствие с членове 133 и 175 във връзка с член 300, параграф 2, първа алинея, първо изречение от ДЕО.

Така съгласно параграф 3 от член 133 от ДЕО „когато е необходимо да се водят преговори за сключване на споразумения с една или повече държави или международни организации, Комисията отправя препоръки до Съвета, който разрешава на Комисията да започне необходимите преговори. Съветът и Комисията отговарят за съответствието на сключените споразумения с вътрешната политика и вътрешните правила на Общността“.

Прилагат се съответните разпоредби на член 300 от ДЕО, по силата на които когато ДЕО предвижда сключването на споразумения между Общността и една или повече държави или международни организации споразуменията, създаващи специфична институционална структура чрез организирането на процедури за сътрудничество, да се сключват след като бъде получено одобрение от Европейския парламент.

След влизането в сила на Договора от Лисабон в разпоредбите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда съвременната правна основа за участието на ЕС в международни търговски споразумения. Съгласно тези договорни разпоредби бе осъществено и най-новото присъединяване на ЕС към Международното споразумение за какао от 2010 г., което влезе временно в сила на 1.10.2012 г.²¹⁴

Понастоящем правната основа за сключването на тези споразумения е член 207, параграф 3 от ДФЕС (предишен член 133 от ДЕО), като текстът гласи:

„Когато трябва да се договарят и сключват споразумения с една или повече трети страни или международни организации, се прилага член 218 при спазване на специфичните разпоредби на настоящия член“.

ДФЕС препраща към член 218 от него, който съответства на предишния член 300 от ДЕО, което означава, че системата от ДЕО е запазена по същество без съществени изменения, освен с оглед на новата номерация на релевантните договорни разпоредби. Съветът, по предложение на преговарящите, приема решение за сключване на споразумението. С изключение на случаите, когато споразумението се отнася изключително до общата външна политика и политика на сигурност, Съветът приема решението за сключване на споразумението след одобрение от Европейския

²¹⁴ Вж. подробно за присъединяването на ЕС към Международно споразумението за какао от 2010 г. в аналогично озаглавената ми статия в Юридическо списание на НБУ, бр. 3/2012 г. достъпна на адрес в интернет:

http://www.nbu.bg/PUBLIC/IMAGES/File/departamenti/pravo/llaw_journal/32012/4_paper_yocheva.pdf

парламент в изрично посочени случаи, сред които случаите, когато се сключват споразумения за създаване на специфична институционална рамка чрез организиране на процедури за сътрудничество, както е случаят с международните споразумения за суровините.

2. НЕОБХОДИМОСТ ОТ УЧАСТИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ В МЕЖДУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТЪРГОВИЯТА СЪС СУРОВИНИ

Активното участие на ЕС в международната организация на търговията със суровини е продиктувано от няколко основни съображения:

Първо, съблюдаване на договорените в рамките на Организацията на обединените нации (ООН) Цели на хилядолетието за развитие до 2015 г.

Второ, преодоляване на зависимостта на ЕС от суровини.

Трето, трябва да се отчита, че понятието за суровини в ЕС надхвърля дефиницията, използвана за конкретните цели на настоящото изследване, и в широк смисъл приема, че: „под суровини и стоки следва да се разбира селскостопански хранителни продукти, основни селскостопански стоки, метали, минерали и енергийни продукти, които служат като изходни материали в промишления процес, било то преработени, непреработени или подлежащи на рециклиране продукти, като например скрап“²¹⁵.

В своята Резолюция от 2008 г.²¹⁶ ЕП обосновава необходимостта ЕС да участва в организацията на международната търговия със суровини с целите на хилядолетието за развитие (ЦХР)²¹⁷. Лидерите на държавите – членки на ООН нации формулират тези съвременни цели през септември 2000 г. в Декларацията на хилядолетието²¹⁸. С тази декларация международната общност се ангажира да положи глобални усилия за намаляване на бедността, подобряване на здравеопазването, насърчаване на мира, правата на човека и устойчивата околна среда.

Тези цели по-специално представляват осем конкретни, измерими, обвързани във времето цели, които задължават страните да положат допълнителни усилия за борба с неравностойно разпределените доходи, световния глад, неравенството между мъжете и жените, замърсяването на околната среда, липсата на образование, здравеопазване и чиста вода. Всички държави – членки на ООН се ангажират до 2015 г. да постигнат целите на хилядолетието, като съобразно със спецификата на националното си развитие определят конкретните стойности, към които се стремят.

В мотивите към своята резолюция от 2008 г. ЕП най-напред отчита, че ЦХР са „изпълнено с надежди обещание от световните лидери към най-бедните хора по света“.

Същевременно ЕП отчита, че вероятността тези цели да бъдат постигнати до 2015 г. зависи от множество фактори, сред които най-голямата заплаха пред постигането на ЦХР са бързите климатични изменения. Въпреки че развитите страни отговарят за най-голямата пропорция отделени емисии на парникови газове, то най-сериозно засегнатите страни са именно развиващите се страни – вследствие на наводнения, суши, драстични промени в климатичните условия и други неблагоприятни последици от глобалното затопляне.

²¹⁵ Дефиниция, използвана в текста на Резолюция на Европейския парламент от 20 май 2008 г. относно търговия със суровини и стоки (2008/2051(INI)).

²¹⁶ Резолюция на Европейския парламент от 20 май 2008 г. относно търговия със суровини и стоки (2008/2051(INI)).

²¹⁷ Подробности за целите на хилядолетието за развитие виж на специално посветената им страница в интернет на страницата на Програмата на ООН за развитие (UNDP) на адрес: <http://www.undp.org/content/undp/en/home/mdgoverview.html>.

²¹⁸ Приета с резолюция на Общото събрание от 8 септември 2000 г. (A/55/L.2) 55/2. United Nations Millennium Declaration, текстът виж на адрес в интернет:

<http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.htm>.

Именно във връзка с това става ясно от какво решително естество е търговията със суровини за развитието, тъй като, **от една страна**, голяма част от развиващите се страни са силно зависими от износа на една или няколко суровини като кафе или какао, а, **от друга страна**, икономиката на ЕС зависи до голяма степен от вноса на суровини от трети държави и достъпът до суровини играе съществена роля за осигуряване на конкурентоспособността на ЕС.

Безспорен факт е, че цените на суровините са нестабилни²¹⁹, като през последните години цените на някои суровини (като какао или зърно) трайно растат, което има две преки последици.

Първо, това означава, че за много от развиващите се страни приходите от износа на суровини са нестабилни, а същевременно цената на внасяните от тях суровини нараства. За развиваща се страна, в която съществен дял от държавния приход зависи от износа на една или няколко суровини подобни резки и неочаквани ценови колебания пораждават сериозни проблеми.

Второ, ЕС отчита, че неотдавнашното увеличение на цените на суровините води до липса на икономически растеж в Европейския съюз и съставлява непосредствена заплаха за конкурентоспособността на ЕС. ЕС отчита редовно и че световното (и на ЕС в частност) търсене на суровини се очаква да нараства в бъдеще, като това нарастване ще се дължи на икономическия растеж в нововъзникващите икономики, като Китай, Индия и Бразилия. Всичко това прави перспективите за в бъдеще несигурни.

Още през 2008 г. институциите на ЕС признават, че Европейският съюз към този момент няма последователна стратегия, за да се справи с предизвикателствата пред конкурентоспособността на неговата икономика, които възникват вследствие на засилената конкуренция за достъпа до суровини, поради което в цитираната резолюция от 2008 г. ЕП призовава Съвета и Комисията да гарантират, че многостранните, регионалните и двустранните търговски споразумения, подписани от Европейския съюз, отговарят на целите на устойчивото развитие. Международните споразумения за суровините преследват именно такива цели, свързани с ЦХР и с устойчивото развитие, което ги прави годни за участие от страна на ЕС. Именно поради това ЕС участва активно като страна по всички действащи международни споразумения за отделни суровини, както става видно в следващата точка то това изследване.

Във връзка с тази препоръка на ЕП от 2008 г. през февруари 2011 г.²²⁰ европейският комисар по вътрешния пазар Мишел Барние заедно с еврокомисаря по индустрията Антонио Таяни представят концепция на ЕС за политиката на суровините²²¹, въз основа на която ЕП приема нова Резолюция²²² относно ефективна стратегия за суровините в Европа, в която се очертават най-съвременните предизвикателства пред ЕС в сектора на суровините.

²¹⁹ Както Комисията отбелязва в СОМ (2011) 25 окончателен, „през последните години на стоковите пазари се наблюдава все по-голяма нестабилност и безпрецедентни движения на цените. Цените на всички големи стокови пазари, сред които пазарите на [...] селско стопанство и храни, рязко се увеличили през 2007 г. и достигнаха връхна точка през 2008 г., като от втората половина на 2008 г. силно спаднаха, а от лятото на 2009 г. отново са с тенденция на покачване. Тези колебания в цените се отразяват в различна степен на потребителските цени, които понякога водят до социално напрежение и лишения.“

²²⁰ Вж. текста на СОМ (2011) 25 окончателен, Брюксел, 2.2.2011, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Посрещане на предизвикателствата, свързани със стоковите пазари и суровините“.

²²¹ Вж. новинарско съобщение от 3 февруари 2011 г., озаглавено „ЕС представи концепция за политиката за суровините“, достъпно на адрес в интернет:

<http://www.europe.bg/htmls/page.php?category=5&id=34933>.

²²² Резолюция на Европейския парламент от 13 септември 2011 г. относно ефективна стратегия за суровините в Европа (2011/2056(INI)).

В тази най-нова резолюция на ЕП за суровините по-специално се отбелязва, че не всички пазари на суровини функционират по един и същ начин, и по-конкретно, че пазарите на суровини в селскостопанския сектор са под въздействието на важни сезонни и климатични фактори и следователно изискват особено внимание.

Интересна новост в тази резолюция, продиктувана от влизането в сила на Договора от Лисабон през 2009 г. е, че ЕП счита, че „по отношение на суровините Европа е изправена както пред предизвикателства, така и пред чудесни възможности“. Като отново подчертава, че наличността на справедлив достъп до суровините и на предсказуеми цени за тях е от жизненоважно значение за потенциала за развитие, конкурентоспособността и съхранението на европейската промишленост, ЕП счита, че политиката и дипломатията в областта на ресурсите са от изключително значение за ЕС не само по отношение на промишлената политика и международната търговия, но и като въпрос, засягащ различни области от вътрешната политика, а също и от външната политика и политиката в областта на сигурността. ЕП призовава Комисията да обърне на този въпрос също толкова внимание, колкото на енергийния въпрос и счита, че това е задача и на новосъздадената с Договора от Лисабон Европейската служба за външна дейност (ЕСВД). В резолюцията си от 2011 г. ЕП счита, че отговорността за воденето на последователна и ефективна дипломатия на ЕС трябва да се поеме от ЕСВД и съответните служби на Комисията, и особено ГД „Търговия“ по отношение на свързаните с търговията въпроси, в тясно сътрудничество със Съвета и Парламента. ЕП счита също така, че стратегическото значение на суровините следва да бъде отразено в организацията на ЕСВД и при назначаването на персонала на съответните делегации на ЕС и подчертава значението на координирането на външната политика на ЕС и на държавите-членки в областта на суровините.

3. ПРЕГЛЕД НА УЧАСТИЕТО НА ЕС ПО ДЕЙСТВАЩИТЕ СПОРАЗУМЕНИЯ И ОРГАНИЗАЦИИ ЗА СУРОВИНИТЕ

Предвид на очертаната по-горе необходимост от активно участие на ЕС в организацията на международната търговия със суровини, не е изненадващо, че към 2012 г. Европейският съюз членува във всички действащи международни споразумения за суровини.

Поради спецификите на някои от действащите международни споразумения за суровини правната форма на участието на ЕС варира. Така по повечето споразумения ЕС се ползва от изключителна компетентност, докато по някои от тях има споделена компетентност със своите държави членки, което се отразява на вземането на решения в съответните институции, администриращи споразуменията, тъй като в първия случай ЕС разполага с всички гласове на своите държави членки, а във втория - държавите-членки на ЕС също разполагат със собствен брой гласове, отделно от гласовете на Съюза.

Считано от 2001 г., когато ратифицира Международното споразумение по кафето, Съветът признава **изключителната компетентност на ЕС** в светлината на факта, че търговският елемент представлява основната цел на тези споразумения, която подчинява всички останали предвидени по споразуменията действия.

Това конкретно решение относно изключителната компетентност на ЕС в сектора на международното договаряне за суровините постепенно се разширява и вече обхваща и други международни споразумения за суровините, сред които в частност най-отскоро това в областта на търговията с какао от 2012 г.

В други международни споразумения относно селскостопански стоки, сред които тези за зърното и маслиновото масло дори по-рано във времето вече е била призната изключителната компетентност на ЕС.

Що се отнася до Международното споразумение за тропическия дървен материал, поради екологичното му измерение, при участието на ЕС и неговите държави

членки все още продължава да се прилага споделена компетентност между ЕС и 27-те държави членки.

Поради финансовото му измерение, участието и в Споразумението за създаване на Общ фонд за суровините, предполага споделена компетентност на ЕС и на неговите държави членки.

В приложената по-долу таблица се посочват основните данни относно участието на ЕС като страна по действащите международни споразумения за суровини, както и вида компетентност на ЕС.

Таблица 1

Участие на ЕС като страна в действащи международни споразумения за суровините

НАИМЕНОВАНИЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО	ПРИЕТО през	РЕШЕНИЕ НА ЕС ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ	ВЛИЗАНЕ В СИЛА ЗА ЕС	УЧАСТИЕ НА ЕС (ПРАВНА ОСНОВА)	КОМПЕТЕНТНОСТ
СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ОБЩ ФОНД ЗА СУРОВИНИТЕ	1981 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 29 МАЙ 1990 ГОДИНА ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ОБЩ ФОНД ЗА СУРОВИНИТЕ (90/373/ЕИО)	6/7/1990г.	ЕИО (ЧЛЕН 113 ОТ ДЕИО)	СПОДЕЛЕНА
МЕЖДУНАРОДНО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗАХАРТА	1992 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 13 НОЕМВРИ 1992 ГОДИНА ОТНОСНО ПОДПИСВАНЕТО И СКЛЮЧВАНЕТО НА МЕЖДУНАРОДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗАХАРТА ОТ 1992 ГОДИНА (92/580/ЕИО)	10/12/1996г.	ЕИО (ЧЛЕН 113 ОТ ДЕИО)	СПОДЕЛЕНА
МЕЖДУНАРОДНО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ТРОПИЧЕСКИЯ ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	1994 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 29 МАРТ 1996 ГОДИНА ЗА ПОДПИСВАНЕ И ВРЕМЕННО ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ТРОПИЧЕСКИЯ ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ ОТ 1994 ГОДИНА ОТ ИМЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ (96/493/ЕО)	1/1/1997 г.	ЕО (ЧЛЕН 1 ОТ ДЕО)	СПОДЕЛЕНА
МЕЖДУНАРОДНО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗЪРНОТО КОНВЕНЦИЯ ЗА ТЪРГОВИЯТА СЪС ЗЪРНО	1995 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 19 ДЕКЕМВРИ 1995 ГОДИНА ОТНОСНО ОДОБРЯВАНЕТО ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ НА КОНВЕНЦИЯТА ЗА ТЪРГОВИЯТА СЪС ЗЪРНО И КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРОДОВОЛСТВЕНАТА ПОМОЩ, КОИТО СЪСТАВЛЯВАТ МЕЖДУНАРОДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗЪРНОТО ОТ 1995 ГОДИНА (96/88/ЕО)	1/7/1995 г.	ЕО (ЧЛЕНОВЕ 113 И 130Ш ОТ НЕГО, ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 228, ПАРАГРАФ 2, ПЪРВОТО ИЗРЕЧЕНИЕ И ПАРАГРАФ 3, ПЪРВА АЛИНЕЯ ОТ ДЕО)	ИЗКЛЮЧИТЕЛНА
МЕЖДУНАРОДНО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА КАКАОТО	2001 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 18 НОЕМВРИ 2002 ГОДИНА ЗА СКЛЮЧВАНЕ ОТ СТРАНА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ НА МЕЖДУНАРОДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА КАКАОТО ОТ 2001 ГОДИНА (2002/970/ЕО)	1/10/2003 г.	ЕО (ЧЛЕН 133 ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 300, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДЕО)	СПОДЕЛЕНА
МЕЖДУНАРОДНО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА КАКАОТО	2010 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 26 МАРТ 2012 ГОДИНА ЗА СКЛЮЧВАНЕТО НА МЕЖДУНАРОДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА КАКАОТО ОТ 2010 ГОДИНА (2012/189/ЕС)	ВРЕМЕННО ВЛИЗА В СИЛА на 1. 10. 2012 г.	ЕС (ЧЛЕН 207, ПАРАГРАФИ 3 И 4 ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 218, ПАРАГРАФ 6 ОТ ДФЕС)	ИЗКЛЮЧИТЕЛНА

МЕЖДУНАРОДНО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МАСЛИНОВОТО МАСЛО И ТРАПЕЗНИТЕ МАСЛИНИ	2005 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 14 НОЕМВРИ 2005 ГОДИНА ОТНОСНО СКЛЮЧАНЕТО НА МЕЖДУНАРОДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МАСЛИНОВОТО МАСЛО И ТРАПЕЗНИТЕ МАСЛИНИ ОТ 2005 ГОДИНА (2005/800/ЕО)	1/1/2006 г..	ЕО (ЧЛЕН 133, ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 300, ПАРАГРАФ 2, АЛИНЕЯ ПЪРВА, ИЗРЕЧЕНИЕ ПЪРВО ОТ ДЕО)	ИЗКЛЮЧИТЕЛНА
МЕЖДУНАРОДНО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ТРОПИЧЕСКИЯ ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	2006 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 26 СЕПТЕМВРИ 2007 ГОДИНА ЗА ПОДПИСВАНЕ ОТ ИМЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ И ВРЕМЕННО ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ТРОПИЧЕСКИЯ ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ ОТ 2006 Г. (2007/648/ЕО)	ВИСЯЩО ВЛИЗАНЕ В СИЛА	ЕО (ЧЛЕНОВЕ 133 И 175 ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 300, ПАРАГРАФ 2, ПЪРВА АЛИНЕЯ, ПЪРВО ИЗРЕЧЕНИЕ ОТ ДЕО)	СПОДЕЛЕНА
МЕЖДУНАРОДНО СПОРАЗУМЕНИЕ ПО КАФЕТО	2007 г.	РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТ 16 ЮНИ 2008 ГОДИНА ОТНОСНО ПОДПИСВАНЕТО И СКЛЮЧАНЕТО ОТ ИМЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ НА МЕЖДУНАРОДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ПО КАФЕТО ОТ 2007 ГОДИНА (2008/579/ЕО)	2/2/2011	ЕО (ЧЛЕН 133, ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 300, ПАРАГРАФ 2, ПЪРВА АЛИНЕЯ ОТ ДЕО)	ИЗКЛЮЧИТЕЛНА

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изследването на участието на ЕС в организацията на международната търговия със суровини именно понастоящем е от особен интерес поради няколко основни съображения:

Първо, остават само няколко години до крайния срок за постигане на ЦХР през 2015 г. Времето почти изтича, а предизвикателствата пред осъществяване на заложените цели все още не са трайно разрешени.

Второ, текущата работа във връзка с устойчивото развитие същевременно се усложнява поради рисковете, свързани с климатичните изменения. Нужни са допълнителни усилия и повече ресурси, което в условията на глобална криза изисква не само широко международно сътрудничество, но и способност за предприемане на ефективни действия на регионално (ЕС) и национално равнище.

Накрая, резките и бързи промени, на които понастоящем сме свидетели, на някои от международните пазари със суровини²²³ подчертават необходимостта от действия в посока не само на устойчиво развитие, но и на глобална солидарност.

ИЗТОЧНИЦИ

[1] COM (2011) 25 final, Brussels, 2. 2. 2011, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/raw-materials/files/docs/communication_en.pdf.

[2] Extra-EU trade in primary goods, Data from July 2012, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

[3] Agricultural commodity markets outlook 2011-2020, a comparative analysis, September 2011, <http://ec.europa.eu>.

[4] Directory of European Union legislation in force, 11. 30. 20 International commodity agreements, <http://eur-lex.europa.eu>.

²²³ Най-отскоро на пазарите за търговия със зърно, вж. например статия на Светлана Георгиева от 14 октомври 2012 г., озаглавена „ООН предупреди за възможна криза с храните още през 2013 г.“, достъпна на адрес в интернет:

<http://www.energyonline.bg/2012/10/%d0%be%d0%be%d0%bd-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%83%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b8-%d0%b7%d0%b0-%d0%b2%d1%8a%d0%b7%d0%bc%d0%be%d0%b6%d0%bd%d0%b0-%d0%ba%d1%80%d0%b8%d0%b7%d0%b0-%d1%81-%d1%85%d1%80%d0%b0/>, в която се сигнализира за негативните последици от лошата реколта от зърно в САЩ, Украйна и няколко други страни износителки през 2012 г., която намалила зърнените запаси до най-ниското им равнище от 1974 г. насам.

[5] Резолюция на Европейския парламент от 20 май 2008 г. относно търговия със суровини и стоки (2008/2051 (INI)), <http://www.europarl.europa.eu>.

[6] ЕС представи концепция за политиката за суровините, 03-02-2011, <http://www.europe.bg/htmls/page.php?category=5&id=34933>.

[7] Main agricultural commodities of economic interest to ACP countries, 07/03/2012, http://ec.europa.eu/agriculture/developing-countries/commodities/index_en.htm.

[8] Резолюция на Европейския парламент от 13 септември 2011 г. относно ефективна стратегия за суровините в Европа (2011/2056 (INI)), <http://www.europarl.europa.eu>.

За контакти:

Гл. ас. д-р Катерина Йочева, програмен директор, Департамент „Право“, Нов български университет, тел. : 02-8110 432, e-mail: kyocheva@nbu.bg

Рецензент: проф. д-р Благой Видин, ръководител на Департамент „Право“, Нов български университет